ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 1ης Οκτωβρίου 1998 *

Στην υπόθεση C-27/94,

Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τους J. W. de Zwaan και J. S. van den Oosterkamp, βοηθούς νομικούς συμβούλους στο Υπουργείο Εξωτερικών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία των Κάτω Χωρών, 5, rue C. M. Spoo,

προσφεύγον,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Thomas van Rijn, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής της υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg

καθής,

που έχει ως αντικείμενο τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση λογαριασμών των κρατών μελών για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13),

* *Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.*

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Ragnemalm, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, G. F. Mancini (εισηγητή), P. J. G. Kapteyn και G. Hirsch, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 21 Ιανουαρίου 1994, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση λογαριασμών των κρατών μελών για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), καθόσον εξαιρεί από την κοινοτική χρηματοδότηση ποσό 3 317 344, 26 ολλανδικών φιορινίων (HFL) (στο εξής: επίδικο ποσό).

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

2 Από το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), προκύπτει ότι οι επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες χρηματοδοτούνται από το τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ, υπό την προϋπόθεση ότι χορηγούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών.

3 Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να εξασφαλίζουν την κανονικότητα και την υλοποίηση των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο, καθώς και να προλαμβάνουν και να διώκουν τις ανωμαλίες. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 της ίδιας διατάξεως, οι οικονομικές συνέπειες των ανωμαλιών ή αμελειών που είναι καταλογιστέες στα διοικητικά όργανα ή τους οργανισμούς των κρατών μελών δεν βαρύνουν την Κοινότητα.

4 Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3665/87 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1987, για κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ L 351, σ. 1),

«1. Ως ημέρα της εξαγωγής νοείται η ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιείται η αποδοχή από την τελωνειακή υπηρεσία της διασάφησης εξαγωγής, στην οποία αναφέρεται ότι θα ζητηθεί επιστροφή.

2. Η ημερομηνία αποδοχής της διασάφησης εξαγωγής προσδιορίζει:

α) το ποσοστό της ισχύουσας επιστροφής, εάν δεν έχει γίνει προκαθορισμός της επιστροφής·

β) τις προσαρμογές που πρέπει, κατά περίπτωση, να γίνουν στα ποσοστά της επιστροφής, εάν υπήρξε προκαθορισμός της επιστροφής.

3. Εξομοιώνεται με την αποδοχή της διασάφησης εξαγωγής οποιαδήποτε άλλη πράξη που έχει τα ίδια νομικά αποτελέσματα με την αποδοχή αυτή.

4. Η ημέρα της εξαγωγής είναι καθοριστική για τον προσδιορισμό της ποσότητας, της φύσης και των χαρακτηριστικών του εξαγομένου προϊόντος.

5. Το έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την εξαγωγή για τη χορήγηση επιστροφής πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό του ποσού της επιστροφής και ιδίως:

α) την ονομασία των προϊόντων σύμφωνα με την ονοματολογία που χρησιμοποιείται για τις επιστροφές·

β) την καθαρή μάζα αυτών των προϊόντων ή, κατά περίπτωση, την ποσότητα εκφρασμένη στη μονάδα μετρήσεως που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της επιστροφής·

γ) εφόσον αυτό χρειασθεί, για τον υπολογισμό της επιστροφής, τη σύνθεση των εν λόγω προϊόντων ή μια αναφορά σ' αυτή τη σύνθεση.

(...)

6. Τη στιγμή της αποδοχής αυτής ή της πράξεως αυτής τα προϊόντα τίθενται υπό τελωνειακό έλεγχο μέχρις ότου εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.»

5 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3665/87, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 5 και 16, η πληρωμή της επιστροφής εξαρτάται από την προσκόμιση της αποδείξεως ότι τα προϊόντα για τα οποία έγινε δεκτή η διασάφηση εξαγωγής εγκατέλειψαν ως είχαν το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας το αργότερο εντός εξήντα ημερών από την αποδοχή αυτή.

6 Το άρθρο 47, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η επιστροφή καταβάλλεται μόνον κατόπιν γραπτής αιτήσεως του εξαγωγέα από το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου έχει γίνει δεκτή η διασάφηση εξαγωγής.

7 Σύμφωνα με την παράγραφο 3, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας διατάξεως,

«Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται κατά την αίτηση ισοτιμίας πρέπει να περιλαμβάνουν,

α) όταν ένα αντίτυπο ελέγχου έχει χορηγηθεί για να παρασχεθεί η απόδειξη ότι τα προϊόντα έχουν εγκαταλείψει το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας:

— το έγγραφο μεταφοράς

και

— έγγραφο που αποδεικνύει ότι το προϊόν έχει προσκομιστεί σε τελωνείο τρίτης χώρας, ή ένα ή περισσότερα από τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφοι 1, 2 και 4·

β) σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 34, 42 ή 38: βεβαίωση του τελωνείου, που είναι αρμόδιο για τον έλεγχο του προορισμού, ότι τηρούνται οι όροι για την καταχώρηση του αντίτυπο ελέγχου από το εν λόγω τελωνείο.»

Η διαφορά

8 Το 1991 η Επιτροπή πραγματοποίησε ελέγχους στον οργανισμό που είχε οριστεί από το ολλανδικό Υπουργείο Γεωργίας, Διαχειρίσεως των Φυσικών Πόρων και Αλιείας για την καταβολή των επιστροφών, ήτοι τον Hoofproduktschap voor Akkerbouwprodukten.

9 Στην έκθεση υπ' αριθ. VI/002020, της 14ης Ιανουαρίου 1992, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, όσον αφορά την εξαγωγή 18 250 230 κιλών κριθαριού προς τη Ρωσία (φάκελος Β 867163), η διασάφηση εξαγωγής έγινε δεκτή στις 27 Νοεμβρίου 1989 από τις ολλανδικές τελωνειακές αρχές του Terneuzen, ενώ το εμπόρευμα αυτό είχε εγκαταλείψει το έδαφος της Κοινότητας, με το πλοίο Kapitan Stankov, στις 25 Νοεμβρίου 1989. Κατά την Επιτροπή, η καθυστέρηση αυτή δημιούργησε αβεβαιότητα ως προς το αν τα εμπορεύματα είχαν διασαφηθεί προς εξαγωγή εντός των προβλεπομένων προθεσμιών και ως προς το αν είχε παρασχεθεί στις ολλανδικές τελωνειακές αρχές η δυνατότητα να ελέγξουν τα προϊόντα αυτά.

10 Απαντώντας σε έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1992, με το οποίο η Επιτροπή είχε ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες προς άρση της αβεβαιότητας αυτής, οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν, με έγγραφα της 25ης Ιουνίου και της 17ης Ιουλίου 1992, ότι το τελωνείο του Terneuzen είχε παραμείνει κλειστό κατά το σαββατοκύριακο της 25ης και 26ης Νοεμβρίου 1989, αλλά ότι η διασάφηση

είχε κατατεθεί στην υπηρεσία των τελωνείου που ήταν αρμόδια για τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων. Σύμφωνα με τις ίδιες αυτές αρχές, το πλοίο Kapitan Stankov ήταν ελλιμενισμένο στο Terneuzen στις 25 Νοεμβρίου 1989 και οι τελωνειακοί υπάλληλοι είχαν προβεί στη λήψη δειγμάτων τα οποία *στη συνέχεια* εξετάστηκαν από εμπειρογνώμονες της διοικήσεως· η διασάφηση εξετάστηκε την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα, ήτοι στις 27 Νοεμβρίου 1989.

11 Εκτιμώντας ότι η απάντηση αυτή δεν στηριζόταν σε κανένα έγγραφο ή άλλου είδους αποδεικτικό στοιχείο, η Επιτροπή, κατά τη διμερή σύσκεψη της 3ης Νοεμβρίου 1992, ζήτησε από τις ολλανδικές αρχές να αποδείξουν ότι η διασάφηση εξαγωγής είχε πράγματι κατατεθεί στις 25 Νοεμβρίου 1989 στην αρμόδια για τον εκτελωνισμό τελωνειακή υπηρεσία και ότι είχε πραγματοποιηθεί η δειγματοληψία.

12 Με την απόφαση 92/2645/ΕΚ, της 6ης Νοεμβρίου 1992, η Επιτροπή όρισε τις 15 Δεκεμβρίου 1992 ως ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας για την εκ μέρους των κρατών μελών διαβίβαση των συμπληρωματικών πληροφοριών όσον αφορά την εκκαθάριση των λογαριασμών του οικονομικού έτους 1990.

13 Προς απάντηση στην αίτηση της Επιτροπής για την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών, οι ολλανδικές αρχές, με έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 1992, επανέλαβαν τα επιχειρήματά τους σχετικά με τις κινήσεις του πλοίου Kapitan Stankov και δεσμεύθηκαν να αποστείλουν, προς στήριξη των επιχειρημάτων τους, απόσπασμα του βιβλίου κινήσεως του λιμεναρχείου των φραγμάτων και του λιμένα του Terneuzen. Επικαλέστηκαν, εξάλλου, χειρόγραφες σημειώσεις του υπαλλήλου του αρμοδίου τελωνείου επί του τελωνειακού εντύπου που αφορούσε τον εκτελωνισμό του επιδίκου εμπορεύματος.

14 Ωστόσο, τα έγγραφα αυτά διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή μόλις στο διάστημα από 19 έως 22 Ιουλίου 1993, ήτοι μετά τη λήξη της προθεσμίας που είχε τάξει η Επιτροπή με την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1992.

15 Στην ανακεφαλαιωτική έκθεση υπ' αριθ. VI/119/93 της 1ης Οκτωβρίου 1993, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η διασάφηση όσον αφορά την εξαγωγή 18 250 230 κιλών κριθαριού προς τη Ρωσία έγινε δεκτή από τις τελωνειακές αρχές του Terneuzen στις 27 Νοεμβρίου 1989, ενώ το εμπόρευμα αυτό είχε ήδη εγκαταλείψει το κοινοτικό έδαφος στις 25 Νοεμβρίου 1989. Επιπλέον, διαπίστωσε ότι από τον έλεγχο του βιβλίου κινήσεως των πλοίων των Lloyds είχε προκύψει ότι το πλοίο Kapitan Stankov δεν είχε διέλθει από το Terneuzen αλλά είχε εγκαταλείψει το έδαφος της Κοινότητας απευθείας από τη Γάνδη.

16 Βάσει αυτής της εκθέσεως, η Επιτροπή εξέδωσε στις 25 Νοεμβρίου 1993 την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η προσφυγή

17 Κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Ολλανδική Κυβέρνηση επικαλείται δύο λόγους ακυρώσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως

18 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 και των άρθρων 3, 4 και 47 του κανονισμού 3665/87.

19 Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, οι εθνικές αρχές εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις που υπείχαν από το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, μεριμνώντας ώστε η επιστροφή να χορηγηθεί τηρουμένων όλων των προϋποθέσεων που θεσπίζει η κοινοτική ρύθμιση και, ειδικότερα, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 3, 4 και 47 του κανονισμού 3665/87.

20 Η Επιτροπή αρνείται ότι εφάρμοσε το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 λαμβάνοντας την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατ' αυτήν, τα πραγματικά ζητήματα που τίθενται στην υπό κρίση υπόθεση συνίστανται, αφενός, στο αν το πλοίο Kapitan Stankov βρισκόταν στον λιμένα του Terneuzen στις 25 Νοεμβρίου 1989, στο αν οι ολλανδικές αρχές πραγματοποίησαν ελέγχους και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποιους ελέγχους και, αφετέρου, στο αν οι ολλανδικές αρχές προσκόμισαν συναφείς συγκεκριμένες αποδείξεις εμπροθέσμως, ήτοι εντός της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή με την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1992 και η οποία έληγε στις 15 Δεκεμβρίου 1992.

21 Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει και ακόμα και αν υποτεθεί ότι έχει εφαρμογή το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70, οι ολλανδικές αρχές επέδειξαν αμέλεια, καθόσον καθυστέρησαν επί δεκαοκτώ μήνες προτού της διαβιβάσουν τα έγγραφα τα οποία είχε επανειλημμένως ζητήσει.

22 Συναφώς, πρέπει καταρχάς να υπενθυμιστεί ότι, υπό το φως των αρχών που διέπουν τη διαδικασία εκκαθαρίσεως των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ και έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ μόνον οι επιστροφές που χορηγούνται «σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες» (απόφαση της 24ης Μαρτίου 1988, 347/85, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 1749, σκέψη 11).

23 Όμως, σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 81/177/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 1981, περί εναρμονίσεως των διαδικασιών εξαγωγής των κοινοτικών εμπορευμάτων (ΕΕ L 83, σ. 40), η εξαγωγή των εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας υπόκειται στην κατάθεση διασαφήσεως εξαγωγής στο τελωνείο.

24 Εξάλλου, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 3665/87, το χρησιμοποιούμενο έγγραφο «πρέπει να περιλαμβάνει όλα να αναγκαία στοιχεία για τον υπολογισμό του ποσού της επιστροφής». Σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού, τη στιγμή της αποδοχής της διασαφήσεως εξαγωγής τα προϊόντα τίθενται υπό τελωνειακό έλεγχο μέχρις ότου εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας.

25 Από το σύνολο των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι η διασάφηση εξαγωγής πρέπει να γίνεται γραπτώς, προκειμένου ιδίως να ελέγχεται κατά πόσον τα στοιχεία που παρέχει ο εξαγωγέας αντιστοιχούν στα εμπορεύματα που παρουσιάζονται προς εξαγωγή, και ότι πρέπει να κατατίθεται προτού τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος.

26 Δεύτερον, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, όταν η Επιτροπή αρνείται να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με ορισμένες δαπάνες, για τον λόγο ότι οι δαπάνες αυτές προκλήθηκαν από καταλογιστέες σε κράτος μέλος παραβάσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, σ' αυτό το κράτος μέλος εναπόκειται να αποδείξει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της χρηματοδότησης που του αρνείται η Επιτροπή (βλ., μεταξύ άλλων, προμνησθείσα απόφαση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, σκέψη 14).

27 Ο κανόνας αυτός έχει εφαρμογή και σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση, στις οποίες η Επιτροπή, βάσει των ελέγχων που έχουν διενεργήσει οι υπηρεσίες της, εκτιμά ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν προέβη στους αναγκαίους ελέγχους προτού τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος (βλ., επίσης, υπό το πνεύμα αυτό, την απόφαση της 6ης Ιουνίου 1996, C-198/94, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-2797, σκέψη 36).

28 Εξάλλου, το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70 επιβάλλει στα κράτη μέλη τη γενική υποχρέωση λήψεως των μέτρων που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πραγματοποιήσεως και του νομοτύπου των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων, για την πρόληψη και δίωξη των πλημμελειών και την ανάκτηση των απολεσθέντων λόγω πλημμελειών ή αμελειών ποσών (απόφαση της 12ης Ιουνίου 1990, C-8/88, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2321, σκέψη 17).

29 Εν προκειμένω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι ολλανδικές αρχές δεν μπόρεσαν να αποδείξουν, τουλάχιστον πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή με την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1992, ότι οι διαπιστώσεις του οργάνου αυτού δεν ευσταθούσαν.

30 Όπως ορθώς παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 25 έως 27 των προτάσεών του, τα από 25 Ιουνίου και 17 Ιουλίου 1992 έγγραφα των ολλανδικών αρχών περιέχουν μόνο συμπληρωματικές εξηγήσεις όσον αφορά την εξέλιξη των γεγονότων κατά το σαββατοκύριακο από 25 Νοεμβρίου έως 27 Νοεμβρίου 1989 και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να θεωρηθούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Όσον αφορά το έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 1992, ούτε αυτό περιέχει νέα στοιχεία ικανά να αποδείξουν τους ισχυρισμούς των ολλανδικών αρχών.

31 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής όσον αφορά την υποβολή της διασαφήσεως εξαγωγής και τον έλεγχο των επιμάχων εμπορευμάτων συνιστούν στοιχεία ικανά να δημιουργήσουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς το υποστατό της υποβολής της εν λόγω διασαφήσεως και ως προς τους ελέγχους που πραγματοποίησαν οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές στο Terneuzen.

32 Ενόψει αυτών των σκέψεων, ο λόγος της προσφυγής που αντλείται από την παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 και των άρθρων 3, 4 και 47 του κανονισμού 3665/87 είναι απορριπτέος.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως

33 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας.

34 Η Επιτροπή, αντιθέτως, υποστηρίζει ότι από τον φάκελο προκύπτει σαφώς ότι μεταξύ των υπηρεσιών της και των ολλανδικών αρχών αντηλλάγη ευρεία αλληλογραφία, με την οποία κατέστησε γνωστό ευθύς εξ αρχής ότι χρειαζόταν αποδείξεις όσον αφορά τη συγκεκριμένη πράξη εξαγωγής. Συνεπώς, η Ολλανδική Κυβέρνηση έλαβε γνώση της αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξεως.

35 Συναφώς, παρατηρείται ότι, κατά πάγια νομολογία, η έκταση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, που καθιερώνεται από το άρθρο αυτό, εξαρτάται από τη φύση της συγκεκριμένης πράξεως και από το πλαίσιο εντός του οποίου θεσπίστηκε (απόφαση της 22ας Ιουνίου 1993, C-54/91, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3399, σκέψη 10).

36 Στην ιδιάζουσα αλληλουχία της επεξεργασίας των αποφάσεων περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών, η αιτιολογία μιας αποφάσεως πρέπει να θεωρείται επαρκής εφόσον το κράτος-αποδέκτης συνεργάστηκε στενά στη διαδικασία επεξεργασίας της αποφάσεως αυτής και γνώριζε τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι δεν έπρεπε να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με το επίδικο ποσό (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1990, C-22/89, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-4799, σκέψη 18).

37 Στην υπό κρίση περίπτωση, όπως υποστήριξε η Επιτροπή, από τον φάκελο προκύπτει ότι η Ολλανδική Κυβέρνηση συνεργάστηκε στη διαδικασία καταρτίσεως της προσβαλλομένης πράξεως και ότι οι αμφιβολίες τις οποίες είχε η Επιτροπή όσον αφορά τις περιστάσεις υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η επίδικη εξαγωγή κριθαριού επισημάνθηκαν επανειλημμένως στις ολλανδικές αρχές.

38 Ειδικότερα, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή ανέφερε στην ανακεφαλαιωτική έκθεσή της τους λόγους που την οδήγησαν να αρνηθεί την εκκαθάριση του επίδικου ποσού. Επιπλέον, με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1992, ζήτησε από τις ολλανδικές αρχές συμπληρωματικές πληροφορίες ικανές να διαλύσουν την αμφιβολία της ως προς το αν για τα εμπορεύματα κατατέθηκε εμπροθέσμως διασάφηση εξαγωγής και αν παρασχέθηκε στο τελωνείο η δυνατότητα να ελέγξει τα προϊόντα αυτά.

39 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να θεωρηθεί επαρκής.

40 Εφόσον ούτε ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως μπορεί να γίνει δεκτός, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

41 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή το Βασίλειο των Κάτω Χωρών ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Καταδικάζει το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στα δικαστικά έξοδα.**

Ragnemalm Schintgen Mancini

Kapteyn Hirsch

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Οκτωβρίου 1998.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

H. Ragnemalm